

DL-I-054-40/16

Pani

W odpowiedzi na Pani pismo przesłane pocztą elektroniczną, dotyczące wątpliwości interpretacyjnych, jakie pojawiły się w związku ze stosowaniem znowelizowanych przepisów o odsetkach, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1830), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., znowelizowano m.in. art. 359 i 481 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.), zwanej dalej „k.c.”.

W wyniku nowelizacji nie zmieniono wynikających z k.c. źródeł, z jakich wynika obowiązek zapłaty odsetek (czynność prawna, ustawa, orzeczenie sądu lub decyzja innego właściwego organu – zob. art. 359 § 1 k.c.) ani źródeł, z jakich wynika wysokość odsetek za opóźnienie (czynność prawna albo ustawa).

W wyniku nowelizacji określono jednak w sposób odmienny wysokość odsetek ustawowych (kapitałowych) i wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie. Do czasu nowelizacji wysokość odsetek ustawowych (kapitałowych) oraz odsetek ustawowych za opóźnienie określało *rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wysokości odsetek ustawowych* wydawane na podstawie uchylonej w wyniku ww. nowelizacji delegacji ustawowej zawartej w art. 359 § 3 k.c.

Obecnie, na skutek ww. nowelizacji wysokość odsetek ustawowych (kapitałowych) określa art. 359 § 2 k.c.: „jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 punktów procentowych”.

Wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie określa natomiast art. 481 § 2 zd. pierwsze k.c.: „jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych”.

Ponadto, *ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 403, z późn. zm.)* stanowi w art. 4 pkt 3, że „odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych są odsetki w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i ośmiu punktów procentowych.”.

Okoliczność, jaki przepis dotyczący wysokości odsetek ma zastosowanie do odsetek wynikających z tytułu wykonawczego, należnych po dacie wejścia w życie *ustawy o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw*, zależy od tego, jakiego rodzaju odsetek dotyczy ten tytuł wykonawczy. Jeżeli bowiem dany tytuł obejmuje odsetki ustawowe za opóźnienie, to należy do nich zastosować przepis określający wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie, jeżeli natomiast dotyczy odsetek ustawowych (kapitałowych), to należy do nich zastosować przepis dotyczący wysokości tych właśnie odsetek.

Nie należy zatem opierać się wyłącznie na literalnym znaczeniu określenia „odsetki ustawowe”, lecz uwzględnić rzeczywistą treść tytułu wykonawczego. W ostateczności możliwe jest skorzystanie z instytucji wykładni wyroku (zgodnie z art. 352 Kodeksu postępowania cywilnego, sąd, który wydał wyrok, rozstrzyga postanowieniem wątpliwości co do jego treści) celem ustalenia, do jakiego rodzaju odsetek odnosi się użyte w tytule ww. określenie.

Natomiast odnośnie do zawartego w ww. piśmie postulatu zmiany treści formularza pozwu, uprzejmie informuję, że aktualnie w Ministerstwie

Sprawiedliwości trwają prace nad zmianą rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu udostępniania urzędowych formularzy pism procesowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 723) w związku z koniecznością dostosowania brzmienia niektórych formularzy do nowego stanu prawnego dotyczącego odsetek.

z powołaniem
Polon